

Återväxternas kvalitet 2014

JO0311

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	2
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	3
A.13 Internationell rapportering.....	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	4
1.1.3 Statistiska mått	4
1.1.4 Redovisningsgrupper	4
1.1.5 Referenstider	5
B.2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått	6
B.3 Aktualitet	6
3.1 Frekvens	6
3.2 Framställningstid	6
3.3 Punktlighet	6
B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	6

4.1	Jämförbarhet över tiden	6
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	6
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	6
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	7
5.1	Spridningsformer	7
5.2	Presentation	7
5.3	Dokumentation	7
5.4	Tillgång till primärmaterial	7
5.5	Upplysningstjänster	7

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske.

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Produktion i skogsbruket.

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skogsstyrelsen
Postadress: 551 83 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Linn Christiansen
Telefon: 036 – 35 94 66
Telefax: 036 - 16 61 70
E-post: linn.christiansen@skogsstyrelsen.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Skogsstyrelsen
Postadress: 551 83 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Lennart Svensson
Telefon: 0470-72 61 31
Telefax: 0470-74 94 39
E-post: lennart.svensson@skogsstyrelsen.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Det sker ingen gallring av primärdata. Det pågår emellertid en gallringsutredning vid Skogsstyrelsen som beräknas bli färdig under 2014.

A.9 EU-reglering

EU-reglering saknas.

A.10 Syfte och historik

Syftet med inventeringssystemet Polytax är följa upp tagen miljöhänsyn samt återväxternas kvalitet i samband med föryngringsavverkning. Krav på miljöhänsyn vid föryngringsavverkning och på återväxtresultatet efter föryngringsavverkning är centrala delar i den svenska skogspolitiken. Kraven regleras i Skogsvårdslagen (1979:429) 6§ respektive 30 § samt i Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 1993:2). Skogsvårdsorganisationen har sedan början av 1960-talet samlat in information om återväxternas kvalitet och följt upp miljöhänsynen vid föryngringsavverkning sedan början av 1990-talet. För att utöka analysmöjligheterna samt skapa ett rationellare inventeringssystem så sammanfogades dessa uppföljningar i ett system, kallat R-Polytax, 1998. R-Polytax har genomförts i hela landet med årliga inventeringar från 1999. Systemet reviderades 2008 och bytte namn till Polytax. Begreppet ”Polytax P5/7” har dock ansetts svårbegripligt för utomstående och fr.o.m. 2015 gäller den nya benämningen ”Återväxtuppföljning”.

A.11 Statistikanvändning

Användare är framför allt näringsidkare inom skogsbruket, forskare inom områdena skogsförnyring och naturvård, utredare på olika myndigheter som Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Återväxtuppföljning (tidigare kallat Polytax P5/7) genomförs som stickprovsundersökning. Från alla de anmälningar om föryngringsavverkning och ansökningar om tillstånd för avverkning i svårföryngrad skog som inkommer till Skogsstyrelsen lottas ca 500 objekt för uppföljning av återväxternas kvalitet. Lottningen sker PPS mot avverkningens areal, stratifierat på 30 distrikt och markägarkategorierna privata och övriga. Inventeringen utförs av ca 40 st. av Skogsstyrelsens skogsvårdskonsulenter.

Efter fem år i södra Sverige och sju år i norra, inventeras återväxtens kvalitet på

objektet. Återväxtens kvalitet ställs sedan i relation till Skogsvårdslagens krav.

Återväxtinventeringen sker under perioden 1/7-30/6.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Under senare år har antalet objekt som inventeras minskat från ca 1 000 st säsong 13/14 till ca 500 st säsong 14/15, vilket även kommer att gälla för kommande säsong 15/16. Trots förändringen bedöms statistiken hålla tillräcklig kvalitet för redovisning på samma kategorier som tidigare.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De mest centrala målstorheterna:

Återväxtuppföljning

1, Andel av avverkad areal som uppfyller kraven på återväxtens kvalitet enligt 6§ SVL samt skogsvårdsorganisationens rådgivningsnivå i detta hänseende.

2, Användningen av olika markberedningsmetoder presenterat som andel av avverkad areal.

3, Använda föryngringsmetoder presenterat som andel av avverkad areal.

4, Föryngringarnas genomsnittliga täthet presenterat som antal huvudstammar per hektar uppdelat på trädslag.

1.1.1 Objekt och population

Objekten är föryngringsavverkningar större än 0,5 hektar. Populationen utgörs av alla föryngringsavverkningar, undantaget föryngringsavverkningar i ädellövskog.

1.1.2 Variabler

Se fältmanualer,

Anon. 2015. Instruktion för fältinventering vid Återväxtuppföljning. Skogsstyrelsen, Jönköping.

1.1.3 Statistiska mått

Återväxtuppföljning

1, 2, 3, 5, Andel av avverkad areal (%).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Materialet redovisas uppdelat på landsdelarna:

Norra Norrland = AC och BD
Södra Norrland = Z, Y, W* och X
Svealand = AB, C, D, U, T och S*
Götaland = E, H, K, G, F, I, O, N och M

* Vid redovisning av materialet så tillhör Torsby kommun i landsdelen Södra Norrland eftersom kommunen p.g.a. klimatiska- och jordmånskäl tillhör 7-årsområdet. Med samma motivering redovisas här Dalarna i landsdelen Södra Norrland.

och uppdelat på ägarkategorierna:

Enskilda ägare = fysisk person, dödsbon och bolag som inte är aktiebolag.

Övriga = staten, statsägda aktiebolag, övriga allmänna ägare, privatägda aktiebolag samt övriga privata ägare.

1.1.5 Referenstider

Referensperioden är 3 avverkningssäsonger (1/7-30/6). Resultat presenteras genomgående som rullande treårsmedeltal baserat på den säsong då avverkningen gjordes.

För säsong 2014/2015:

P5/7: Föryngringsavverkningar genomförda 2006/2007-2008/2009 i södra Sverige samt 2004/2005-2006/2007 i norra Sverige.

1.2. Fullständighet

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten anses totalt sett vara hög.

2.2 Osäkerhetskällor

Eftersom återväxternas kvalitet är en stickprovsundersökning är resultaten behäftade med urvalsfel. Det kan också förekomma andra typer av felkällor, t.ex. registreringsfel, mätfel m.m.

2.2.1 Urval

Återväxtuppföljning: Skattning för inventeringssäsongen 2012/2013 – 2014/2015 baseras på ett totalt bruttourval av ca 2 500 objekt varav ca 2 300 objekt blev inventerade.

2.2.2 Ramtäckning

Populationen består av alla föryngringsavverkningar större än 0,5 hektar, undantaget avverkningar i ädellövskog. Lottningen sker bland alla anmälningar och ansökningar som inkommer till Skogsstyrelsen.

2.2.3 Mätning

Utförs av inventerare som mätning och registrering i fält enligt instruktioner i fältmanual.

2.2.4 Svartsbortfall

I Återväxtuppföljning förekommer två typer av bortfall.

1. Bortfall som beror på att marken har övergått till annan markanvändning.
2. Bortfall p.g.a. ”Annan orsak” såsom fel avverkningsår eller att inventeringen inte har kunnat utföras p.g.a. resursbrist eller andra yttre omständigheter.

Bortfallstypen 1 innebär att anmälan egentligen inte ingår i populationen, föryngringsavverkningar. De avverkade objektens urvalssannolikhet kompenseras i efterhand utifrån bortfallsfrekvensen.

Bortfallstypen 2 kan bero av ett antal orsaker bl.a., att inventeringen förhindrats av t.ex. väderbetingelser.

2.2.5 Bearbetning

Vid registrering sker såväl kontroller av giltiga värden som sambandskontroller. Som en följd av detta uppstår få fel vid registreringen.

Förfarandet vid beräkningen av numeriska skattningar innebär än så länge en hel del manuellt arbete, vilket i sin tur innebär en osäkerhetsfaktor.

2.2.6 Modellantaganden

Vid skattningsförfarandet antas att bortfallstypen 1 ovan är lika frekvent bland bortfallstypen 2 som i övriga delar av populationen. Om detta överensstämmer med sanningen eller inte vet vi inte.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått presenteras inte men kan levereras vid förfrågan.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årlig

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är 3-4 månader.

3.3 Punktlighet

Publicerades enligt publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Återväxtuppföljning: God jämförbarhet över tiden.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

God jämförbarhet mellan grupper.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Sammanvändning kan vara aktuell framför allt med skogsstyrelsens tidigare återväxttaxeringar samt med statistik från riksskogstaxeringen.

Jämfört med tidigare inventeringar av återväxtkvalitén efter föryngring så är skillnaderna i inventeringsmetodik små och bör inte föranleda några problem vid jämförelse med statistik från Återväxtuppföljningen.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras på Skogsstyrelsens webbsida i form av en statistiknyhet samt i Excel-filer.

Exceltabeller läggs också ut i sin helhet på webben, på sidan <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Statistik>

5.2 Presentation

Se publikationerna.

5.3 Dokumentation

Lindén, P. Vormek, H. 1998. Polytax - ett inventeringssystem för uppföljning av skogspolitiken. Statistisk undersökningsdesign. Statistiska centralbyrån, Avdelningen för miljö och lantbruksstatistik. 1998:1, 10 sidor.

Anon. 2015. Instruktion för fältinventering P5/7-polytax. Skogsstyrelsen, Jönköping.

5.4 Tillgång till primärmaterial

-

5.5 Upplysningstjänster

Kontakta Lennart Svensson, Skogsstyrelsen
Telefon: 0470-72 61 31
E-post: lennart.svensson@skogsstyrelsen.se